

BUIZERDEN EN SMÖRGASBORD

Een lang gekoesterd verlangen werd dan eindelijk werkelijkheid, een vogel-excursie naar het befaamde vogeltrekpunt Falsterbo in Zuid-Zweden.

Vele artikelen in natuurbladen en boeken hadden ons doen kwijlen bij het lezen van de enorme hoeveelheden vogels die daar dagelijks passeren. Stel je voor zo'n 300 à 400 stootvogels in één keer boven je pet. Daar moet je haast lyrisch van worden. Vandaar ook dat ik in de pen ben geklommen.

Eigenlijk gingen wij, Leen van Duijn, Nico van der Meer, Cor Bouwmeester en ondergetekende voor de lol. Geen vogels, dan was dat ook goed geweest. Alleen al het bootreisje Travemunde-Malmö is al de moeite waard. Een auto met maximaal vijf personen voor f 125,-- is beslist een unieke kans. De excursie duurde jammer genoeg maar heel kort, om precies te zijn van donderdagavond 21 september tot zondagnacht 24 september. Het was wat je noemt even snel vogelen geblazen, want we hadden maar anderhalve dag voor het eigenlijke vogelwerk.

Het reisschema zag er als volgt uit. Donderdag, 22.00 uur op weg naar Travemunde. Na een rit van ongeveer zeven uur werd tot 9.00 uur 's morgens in de auto geslapen om daarna aan boord te gaan en weer verder te slapen. De bootreis duurt ongeveer zes uur. In die tijd kan je je totale vermogen vergokken in de ontelbare gokkasten of je gaat genieten van het typische Scandinavische Smörgasbord. U weet wel zo'n eettafel waarbij de spekselklieren op "tilt" staan.

In Zweden was het bij aankomst geen vriendelijk weer. Onze eerste zorg bestond uit het aankopen van levensmiddelen en een paar tijdschriften met een ongecensureerde inhoud. Daarna naar de camping. Het bleek al snel dat we niet de enige Nederlandse vogelaars waren. Juist u raadt het al .....de Vogelwerkgroep Haarlem. Je kan tegenwoordig geen mus in de dakgoot begluren of er staat wel een waarnemer uit Haarlem achter je mee te kijken.

We kregen enkele tips van hen mee die ik nu graag aan de lezers van De Strandloper wil doorgeven, voor het geval dat er mensen zijn die Falsterbo op hun verlanglijstje hebben staan.

Het beste kunt u gebruik maken van de camping naast een groot heideveld. Deze camping is gelegen aan de weg naar Falsterbo. U kunt daar caravans huren wat wel praktisch is, want het kan er erg vochtig zijn in september.

Bij zonsopgang gaat u naar het aller zuidwestelijke puntje van Zweden. U bereikt dat door de borden "golfbana" te volgen. Bij de golfbanen parkeert u de auto en loopt over de golfbanen in de richting van de duintjes. Let goed op overvliegende projectielen, want er zitten rare snuiters tussen die golfspelers. Op het uiterst kleine zeereepje kunt u uw stoel neerzetten en over de Sont naar het eiland kijken. Denkt u niet dat u alleen zit te kijken. Het lijkt de Kalverstraat wel op zaterdag. Tijdens ons bezoek liepen er naar schatting 200 mensen.

Even druk was het op het water van de Sont. Honderden meeuwen, sterns, eenden e.d. Zeetrekwaarnemers, het is daar goed toeven!

Tijdens ons verblijf was de trek zwak vanwege een verkeerde wind en slecht weer. Ondanks dat konden we genieten van indrukwekkende formaties Eider-eenden, Zwarte zeeëenden en Rotganzen. In groten getale waren aanwezig Middelste zaagbek, Aalscholvers, Knobbelzwaan, Kuifeend, Tafeleend. De vogels zijn goed te bekijken want ze vliegen vaak vlak langs de kust en over het land om de punt af te snijden.

Van de stootvogeltrek is pas later op de dag sprake. We kregen het angstige vermoeden, dat er met bewolkt weer geen thermiek zou zijn. Voor we het wisten zweefden echter een tiental Buizerden en een paar Sperwers boven het verderop gelegen vuurtorentje. Welnu daar kwamen we voor, dus er werd alleen nog omhoog gekeken. Languit op de grond tegen een bortje met de vliegbeelden naast je, want die zijn onmisbaar. Het Engelse boek Flight Identification of European Raptors is erg geschikt voor dit werk.

De toko werd geopend en de koffie met koek e.d. werd tussen de bedrijven door genuttigd. Buizerden en Wespndieven cirkelden boven ons hoofd en verdwenen richting Kopenhagen. Ze vormden meestal groepjes van 20 tot 30 ex.

Sperwers waren in groten getale aanwezig, maar altijd solitair. Herhaalde malen zagen we Sperwer het bosje bij de vuurtoren induiken waar veel kleine trekvogels huisden. Prachtige achtervolgingen geeft dat te zien.

Ondertussen moet u goed opletten wat er in de lucht in de richting van de camping gebeurt, want daar verzamelen zich de meeste stootvogels boven het heideveld naast de camping.

Toen we daar dan ook ontelbare stipjes zagen rondcirkelen, besloten we de toko weer te sluiten en op te stappen in de richting van het heideveld.

Een grote verrassing viel ons te beurt. Niet alleen vanwege de honderden Buizerden, Wespndieven en Sperwers, maar er stond warempel een hele batterij teletenzen en verrekijkers in een lange rij langs de dennenzoom opgesteld. Daar zou een generaal jaloers op zijn. Zo mooi heeft het Nederlandse leger nog nooit in linie gelegen. Wat een overgave en wat een timing. Allemaal tegelijk zie je ze het vizier links of rechtsom draaien om een voorbij snellende Blauwe kiekendief of Smelleken onder vuur te nemen.

Er weinig tijd verspild. De stoel werd pal naast de auto gezet, de toko werd weer geopend en de blik werd omhoog gericht. Het is een hele sport om uit die "wolken" Buizerden de Wespndieven te onderscheiden, vooral als je met de ene hand een kijker vasthoudt en met de andere hand een gebakken ei (met spek).

Waar ze vandaan komen begrijp je niet. Zo zie je niets aan de horizon en even later zie je een thermiekzuil van 100 Buizerden.

Boven het heideveldje vlogen regelmatig Blauwe kiekendieven, Torenvalken, Sperwers, Smelleken, Ruigpootbuizerden en soms een Rode wouw. Dit alles vloog kriskras door elkaar. Als je om je heen keek, zag je op zijn minst 3 tot 4 soorten stootvogels. Alleen de Havik liet verstek gaan.

Onze vreugde over dit indrukwekkende schouwspel hebben wij hardop uitgedrukt in een aantal onvervalste Engelse achterbuurt uitdrukkingen, die een Engelse dame achter ons het schaamrood naar de kaken deed stijgen en ons dus ook.

Tegen een uur of drie was de room er wel vanaf en we besloten naar het verder landinwaarts gelegen meertje Börringesjon te gaan. Het is een niet al te groot meer gelegen tussen akkerbouwgronden en omgeven door een bosrand. De ligging maakt dit meer geschikt als slaappleats voor Kraanvogels. Wij zagen er echter niet een, maar wel een prachtig vissende Visarend. Een uur wachten leverde niet meer op dan 5 Rietganzen, 1 Blauwe kiekendief, 1 Sperwer, enkele Smienten en Krakeenden.

Het landschap is beslist de moeite waard. Het heeft dat zelfde heuvelachtige en bosrijke sfeertje als Limburg.

Op weg naar huis werd het werk voor de kookploeg verdeeld. Op het menu staat hachee met omgekeerd neutronenbomeffect, d.w.z. de mensen blijven leven maar de tent waait weg. Volstrekt onschadelijk dus.

De volgende dag, zondag, een natte opbreken en op weg naar de boot. Na een smörgasbord, die net als de eerste keer uit de hand liep, praatten we nog wat na over ons bliksembezoek. Stel nu dat het mooi weer was geweest in plaats van zulk droevig weer, wat zou er dan wel te zien zijn geweest? Dus nog maar een keertje Falsterbo en smörgasbord?

Er wordt wat bedenkelijk gekeken, want we hebben net uitgerekend dat we pas maandagmorgen 3.00 uur thuis zijn.

In onderstaand overzicht geven wij u een opsomming van hetgeen in Falsterbo is waargenomen:

Duiker	3	Ruigpootbuizerd	+10
Aalscholver	+ 100	Wespendief	tientallen
Kuifaalscholver	1	Sperwer	200 à 300
Blauwe reiger	alg	Blauwe kiekendief	3
Rotgans	40	Rode wouw	3
Knobbelzwaan	alg	Torenavalk	alg
Rietgans	5	Smelleken	2
Wilde eend	alg	Visarend	1
Krakeend	enkele	Houtduif	alg
Smient	alg	Turkse tortel	alg
Wintertaling	alg	Watersnip	1
Pijlstaart	enkele	Bonte strandloper	1
Kuifeend	alg	Oeverloper	alg
Tafeleend	alg	Regenwulp	enkele
Zwarte zeeëend	alg	Rosse grutto	1
Eidereend	alg	Kievit	alg
Middelste zaagbek	alg	Grote stern	alg
Bergeend	enkele	Visdief	alg
Buizerd	+ 1000	Patrijs	3

Joost Bouwmeester

MARIJKE TERUG IN HAAR ELEMENT.

Het zeehondje Marijke, dat op 8 september j.l. op het Noordwijkse strand werd gevonden, kon precies 2 maanden later gezond en wel weer worden teruggezet in de Waddenzee.

Maandag 6 november belde mevrouw 't Hart mij op, dat het er woensdag daarop het voor Marijke er weer opzat en dat ze met nog 3 ex-patiënten weer aan het zeewater zou worden toevertrouwd. Lakoniek werd er bijgevraagd of er interesse was dit gebeuren bij te wonen, in dat geval was er nog wel een bed vrij in Pieterburen, want de hele aktie zou om kwart over zeven 's morgens van start gaan. Werk en huiselijke omstandigheden stonden zelfs op zo'n korte termijn niets in de weg. Vandaar dat de dinsdagnacht in Pieterburen in de nabijheid van nog 11 zeehonden, 1 tortelduif, 2 marmotten, 3 gewone honden, 1 huiskip en 4 katten werd doorgebracht.

Doch 22 lege bekjes maakten het noodzakelijk reeds om 6 uur op te staan, zodat zij niet de rest van de dag met lege magen behoeften door te brengen.

Even later arriveerden 2 mensen van het R.I.N. die Lenie 't Hart in dergelijke gevallen assisteren.

Houten kisten werden aangedragen en voor de terrassen geplaatst waar de zeehonden verbleven. Vakkundig aan de staartvinpoten vastgepakt, loodsten de twee Rin-mensen de dieren hun tijdelijk onderkomen in, die met schuiven werden afgesloten en op een aanhangwagen werden geplaatst. Het vroom op dat moment 2 à 3 graden en een kop koffie liet zich dan ook goed smaken.

Precies volgens tijdschema was het hele transport reisvaardig en kon de levendige last richting Delfzijl worden vervoerd. Dit tijdschema garandeert de zeehonden een zo kort mogelijk verblijf in hun ongemakkelijke verpakking en bij aankomst op de plaats van bestemming voldoende tijd om op een van de zandplaten te kunnen rusten in de buurt van hun soortgenoten.

In Delfzijl bleek de politieboot R.P.19 al onder "stoom" te liggen, waarvan de bemanning al even professioneel de kisten verwerkten als in Pieterburen al was opgevallen.

Uit de hartelijke begroeting over en weer bleek duidelijk dat ook zij tot de vaste kern van mensen behoren die zich regelmatig met dit werk bezighouden.

Met een waterig zonnetje van opzij werd om + 8 uur koers gezet richting de Waddenzee.